

Szakképzés és mesterséges intelligencia (elnök: Kinyó László)

T-17

RUGALMAS TANULÁSI UTAK MOBILITÁSI CSATORNÁI A OSZAKKÉPZÉSBEN

Nagy Zoltán *, Horváth Orsolya *, Czirfusz Dóra **

* *Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal*

** *Eötvös Loránd Tudományegyetem, Pedagógiai és Pszichológiai Kar*

Kulcsszavak: szakképzés; rugalmas tanulási utak; pályakövetés

Az életben való boldoguláshoz szükséges kompetenciák fejlesztése már az óvodai nevelés éveiben elkezdődik, mégis sokszor jelentős hátránnyal lépnek ki a fiatalok az általános iskola falai közül. A kompetenciahiány mellett a végzettség nélküli iskolaelhagyás is hátráltatja a munkaerőpiacon való helytállást (Fehérvári, 2015), melynek csökkentésére Európa-szerte sokféle megoldási terv született. A kompetenciahiány a Szakképzés 4.0 stratégiai dokumentum alapján a diákok közel 30%-át érinti (Szakképzés 4.0, 2019). A szakképzés utóbbi években történő átalakítása több olyan képzési lehetőséget hozott létre, amely azon fiatalok számára nyújt megoldást, akik a hagyományosnak mondott oktatás keretein belül nem boldogultak, ezáltal iskolai kudarcuk gátolták az alapfokú képzésből középiskolába történő közvetlen átlépést. Jelen előadás két, a szakképzésben elérhető rugalmas képzési lehetőség vizsgálatát mutatja be, a Dobbantó programot és a Műhelyiskolát. Mindkét program célja hosszútávon az, hogy segítse a fiatalokat a munkaerőpiacon való boldogulásban akár a munkaerőpiacra történő közvetlen kilépéssel a megszerzett részszakma birtokában, akár a szakképző iskolai vagy technikai képzésbe való továbblépési lehetőséggel (Kaibás, 2021). Kutatásunk központi kérdése arra irányul, hogy a rugalmas tanulási utak milyen mobilitási lehetőséget nyújthatnak a képzés elvégzését követően. Az előadás három adatforrás másodelemzésére épül. Egyrészt elemzésre kerül a Szakképzési Információs Rendszerben elérhető oktatási nyilvántartás, ahol a 2020/21 és 2022/23 közötti tanévek adatai alapján kimutatható a képzések közötti átjárhatóság. A 2020/21-es tanévben kilépők egy kisebb mintáján a munkaerőpiaci átlépés is vizsgálható a Szakképzési Pályakövetési Rendszer (SZPR) adminisztratív adatokra épülő, adatintegrációs moduljában. Az eredmények szerint a Dobbantó programból kilépők (n = 300) 56%-a tanul, 35%-a tanul és dolgozik, további 8% dolgozik a képzést követő első 15 hónapban. A Műhelyiskolában végzettek (n = 144) 27%-a tanul, 35%-a tanul és dolgozik, 28%-a dolgozik a vizsgált időszakban. A két adminisztratív adatforrás kiegészítéseként a Szakképzési Pályakövetési Rendszer (SZPR) 2023-as kérdőíves felmérése alkalmas a rugalmas tanulási lehetőségek tanulói megítélésének mérésére. A válaszok alapján (N = 72) a Dobbantó és Műhelyiskola hozzáadott értéke abban rejlik, hogy itt lehetőség nyílik a különböző szakmák megismerésére (79%), a munkafolyamatok gyakorlati kipróbálására (51%), a képzés során egyéni támogatást nyújtanak a résztvevőknek (42%), továbbá, az itt tanultak segítik az életben való boldogulást (42%). A vizsgálat eredményei által választ kapunk arra, hogy a képzések speciális pedagógiai megközelítése milyen jövőképet tudnak biztosítani a résztvevők számára, ezáltal megismerhetővé válik, hogyan tudják a rugalmas tanulási utak a foglalkoztathatóság szempontjából kiemelten veszélyeztetett csoport életpályáját támogatni.

Az előadás az EQAVET NRP HU (101124666) projekt támogatásával készült.